

Sygn. akt II Ca 555/16

POSTANOWIENIE

Dnia 13 października 2016 r.

Sąd Okręgowy w Świdnicy, II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Aleksandra Żurawska

Sędziowie: SO Longina Góra

SO Maria Kołcz

Protokolant: Bogusława Mierzwa

po rozpoznaniu w dniu 29 września 2016r. w Świdnicy

sprawy z wniosku **E. W.**

przy udziale **J. K. (1)**

o podział majątku wspólnego

na skutek apelacji uczestnika postępowania

od postanowienia Sądu Rejonowego w Świdnicy

z dnia 7 kwietnia 2016 r. sygn. akt I Ns 85/13

postanawia:

I. zmienić zaskarżone postanowienie w ten sposób, że: wyłączyć z majątku wspólnego E. W. i J. K. (1) ruchomości opisane w pkt I.2:

d/ silnik (...)

h/ CD (...)

i/ wzmacniacz T.,

r/ kamera (...)

s/ telewizor P.,

t/ dyktafon (...)

u/ grzejnik konwektor,

oraz ustalić, że łączna wartość majątku wspólnego uczestników wynosi 282.124,22 /dwieście osiemdziesiąt dwa tysiące sto dwadzieścia cztery zł 22/100 / zł /pkt I/, dokonać podziału majątku wspólnego wnioskodawczyni E. W. i uczestnika J. K. (1) w ten sposób, że przyznać wnioskodawczyni składniki majątkowe opisane w pkt I. 2.a i 3.c o łącznej wartości 15.466,83 zł, zaś uczestnikowi postępowania przyznać nieruchomość opisaną w pkt I.1 oraz składniki majątkowe

opisane w pkt I.2 b, c, e, f, g, j, k, l, ł, m, n, o oraz p, a także w pkt I.3 a i b o łącznej wartości 266.657,39 zł /pkt II/, ustalić, że wnioskodawczyni E. W. poczyniła nakłady z majątku wspólnego na majątek osobisty w wysokości 15.400 zł, zaś uczestnik J. K. (1) poczynił nakłady z majątku osobistego na majątek wspólny w wysokości 9.546,29 zł, a także ustalić, że tytułem spłaty wspólnego kredytu hipotecznego uczestnik poniósł wydatki w kwocie 110.372,21 zł / pkt III /oraz obniżyć zasądzoną od uczestnika postępowania na rzecz wnioskodawczyni kwotę 69.645,43 zł do 57.936,03 / pięćdziesiąt siedem tysięcy dziewięćset trzydzieści sześć 3/100/ zł /pkt IV/;

II. oddalić dalej idącą apelację;

III. oddalić wniosek wnioskodawczyni o zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego.

(...)

Sygn. akt II Ca 555/15

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 7 kwietnia 2016 r., Sąd Rejonowy w pkt I ustalił, że w skład majątku wspólnego wnioskodawczyni E. W. i uczestnika postępowania J. K. (1) wchodzi: 1. nieruchomości gruntowa położona przy ul. (...) w J. o wartości 258.581,14 zł, dla której Sąd Rejonowy w Świdnicy prowadzi księgę wieczystą nr (...); 2. ruchomości: a/ samochód marki F. (...) o wartości 15.000 zł; b/ przyczepa dwuosiowa (...) o wartości 500,00 zł; c/ meble / biurko, witryna, szafa / o wartości 500,00 zł; d/ silnik (...) o wartości 2.000,00 zł; e/ ponton (...) o wartości 500 zł; f/ kosiarka spalinowa (...) o wartości 800,00 zł; g/ tuner (...) o wartości 150,00 zł; h/ CD (...) o wartości 150,00 zł; i/ wzmacniacz (...) o wartości 200,00 zł; j/ pralka (...) o wartości 100,00 zł; k/ chłodziarko-zamrażarka o wartości 100,00 zł; l/ lodówka-zamrażarka (...) o wartości 100,00 zł; ł/ kuchenka elektryczno-gazowa (...) o wartości 400 zł; m/ laptop (...) o wartości 100,00 zł; n/ drukarki (...) - 2 sztuki o łącznej wartości 300 zł; o/ betoniarka o wartości 150 zł; p/ aparat fotograficzny (...) o wartości 150 zł; r/ kamera (...) o wartości 800 zł; s/ telewizor (...) o wartości 500 zł; t/ dyktafon (...) o wartości 150 zł; u/ grzejnik konwektor o wartości 100 zł; 3. środki pieniężne zgromadzone na rachunku bankowym: a / uczestnika w (...) Bank (...) S.A. w kwocie 4.010,24 zł; b / wspólnym stron w (...) Bank (...) S.A. w kwocie 50,13 zł i 39,03 euro; c / wnioskodawczyni w Banku (...) S.A. w kwocie 466,83 zł; w pkt II dokonał podziału majątku wspólnego wnioskodawczyni E. W. i uczestnika postępowania J. K. (1) w ten sposób, że: 1. przyznał wnioskodawczyni E. W. składniki majątkowe opisane w pkt. I ppkt. 2a, ppkt. 3c; 2. przyznał uczestnikowi postępowania J. K. (1) składniki majątkowe opisane w pkt. I ppkt. 1 oraz ppkt 2 b-u, ppkt. 3a, 3b; w pkt III ustalił, że uczestnik poniósł nakłady na majątek wspólny z majątku odrębnego w kwocie 111.799,70 złotych w postaci spłat rat kredytu hipotecznego; w pkt IV zasądził od uczestnika J. K. (1) na rzecz wnioskodawczyni E. W. tytułem wyrównania udziału w majątku wspólnym kwotę 69.645,43 zł płatne w terminie 6 miesięcy od daty uprawomocnienia się postanowienia z ustawowymi odsetkami w przypadku opóźnienia w płatności; w pkt V oddalił dalej idące wnioski; w pkt VI oddalił wnioski uczestników o zasądzenie kosztów postępowania; w pkt VII nakazał wnioskodawczyni E. W. uiścić na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego w Świdnicy kwotę 5.100,06 zł tytułem zwrotu części kosztów opinii biegłego i informacji udzielonych przez banki poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa Sąd Rejonowy w Świdnicy, zaś w pkt VIII nakazał uczestnikowi J. K. (1) uiścić na rzecz Skarbu Państwa Sąd Rejonowy w Świdnicy kwotę 2.367,10 zł tytułem zwrotu części kosztów opinii biegłego i informacji udzielonych przez banki poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa Sąd Rejonowy w Świdnicy.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

Wyrokiem z dnia 21 listopada 2011r. wydanym w sprawie o sygnaturze I C 1578/10 Sąd Okręgowy w Świdnicy rozwiązał zawarte w dniu 7 października 1995 roku małżeństwo stron przez rozwód. Wyrok uprawomocnił się z dniem 13 grudnia 2011 roku. W trakcie trwania małżeństwa wnioskodawczyni otrzymała do majątku odrębnego w darowiźnie do M. M. nieruchomości położoną w S.. W dniu 5 października 1996 roku wnioskodawczyni sprzedała tę nieruchomość za kwotę 30.000 zł. Przed zawarciem związku małżeńskiego uczestnik nabył spółdzielcze własnościowe prawo do

lokalu mieszkalnego we W. położonego przy ul. (...). Strony oglądały je razem i razem podjęły decyzję o zakupie nieruchomości. Z uwagi na obowiązujące wówczas przepisy prawa spółdzielczego nie mogli nabyć spółdzielczego prawa do lokalu na współwłasność nie będąc małżeństwem. Kwota 10.000 zł na zakup mieszkania pochodziła od rodziców wnioskodawczyni. W dniu 18 lutego 1995 roku strony spisały umowę pożyczki na zakup mieszkania, w której uczestnik zobowiązał się zwrócić wnioskodawczyni pożyczoną kwotę 10.000 zł w okresie 5 lat. Ponieważ później strony zawarły związek małżeński i mieszkały razem w tym mieszkaniu, a następnie wspólnie wynajmowali je, zaś po podjęciu decyzji o budowie domu – sprzedali a środki zostały przeznaczone na budowę – uczestnik nie oddał wnioskodawczyni pożyczonej kwoty. Mieszkanie zostało sprzedane w 2008 roku za kwotę 135.000 zł. Kwota ta została ujęta przez małżonków w oświadczeniach majątkowych radnych w 2009 roku jako oszczędności stanowiące współwłasność majątkową małżeńską. W roku 1998 strony wyprowadziły się z mieszkania we W. i zamieszkały w J. w mieszkaniu należącym do matki wnioskodawczyni na ul. (...). Ponosili koszty czynszu i mediów, przeprowadzili na swój koszt remont. Matka wnioskodawczyni nie pobierała od stron żadnych opłat. Z rachunku stron były uiszczane w 2009 roku opłaty za gaz, prąd i telefon S. S. i T. S. kwoty te zostały zwrócone wnioskodawczyni przez jej matkę i ojczyma. Oboje małżonkowie pracowali, byli radnymi. Ich sytuacja majątkowa była bardzo dobra - kupowali samochody, komputery, wyjeżdżali na zagraniczne wczasy. Na potrzeby rodziny wydali także doki uzyskane ze sprzedaży nieruchomości położonej w S.. W roku 2006 podjęli decyzję o budowie domu i kupili działkę budowlaną. Wnioskodawczyni posiada jako majątek odrębny mieszkanie położone w J. przy ul. (...). W czasie trwania małżeństwa w tym mieszkaniu przeprowadzono remont instalacji wodnej, koszt wyniósł 545,35 zł. Mieszkanie to należało wcześniej do babci wnioskodawczyni, babcia mieszkała w tym mieszkaniu także wtedy, gdy właścicielem była wnioskodawczyni i zwróciła poniesione koszty remontu instalacji, przekazując wnioskodawczyni kwotę 600 zł. W skład majątku wspólnego stron wchodzi nieruchomość gruntowa zabudowana położona przy ul. (...) w J., dla której Sąd Rejonowy w Świdnicy prowadzi księgę wieczystą nr (...). Wartość rynkowa tej nieruchomości według stanu zagospodarowania nieruchomości na dzień 13 grudnia 2011 roku wynosi 360.000 zł. Przedmiotowa nieruchomość jest nieruchomością zabudowaną dopuszczoną do użytkowania z niezakończonymi pracami budowlanymi i branżowymi, nie znalazłaby najemcy dla wynajmu całościowego, jak i poszczególnych obiektów, zarówno obecnie jak i w latach poprzednich. Nieruchomość obciążona jest hipoteką zabezpieczającą spłatę kredytu zaciągniętego w dniu 6 października 2009 roku przez strony. Na dzień 25 lutego 2016 roku do spłaty pozostało 23.863,26 EURO w tym 23.817 EURO kapitału niewymagalnego i 46,17 EURO odsetek umownych bieżących. We wchodzącej w skład majątku wspólnego nieruchomości zamieszkuje obecnie uczestnik z drugą żoną i synem. Użytkuje także nieruchomości stanowiące majątek wspólny stron. Po faktycznym rozstaniu stron, a następnie także po rozwodzie uczestnik kontynuował budowę domu, aby zamieszkać w nim z nową partnerką. Razem wykończyli i wyposażyli parter domu, tak aby nadawał się do zamieszkania. Wnioskodawczyni mieszka z obecnym mężem w mieszkaniu wynajmowanym we W.. Pismem z dnia 12 listopada 2014r wnioskodawczyni wezwała uczestnika do udostępnienia nieruchomości. W skład majątku wspólnego stron wchodzi także następujące ruchomości: a/ samochód marki (...) o wartości 15.000 zł; b/ przyczepa dwuosiowa (...) o wartości 500,00 zł; c/ meble / biurko, witryna, szafa / o wartości 500,00 zł; d/ silnik (...) o wartości 2.000,00 zł; e/ ponton (...) o wartości 500 zł; f/ kosiarka spalinowa (...) o wartości 800,00 zł; g/ tuner (...) o wartości 150,00 zł; h/ CD (...) o wartości 150,00 zł; i/ wzmacniacz (...) o wartości 200,00 zł; j/ pralka (...) o wartości 100,00 zł; k/ chłodziarko-zamrażarka o wartości 100,00 zł; l/ lodówka-zamrażarka (...) o wartości 100,00 zł; l/ kuchenka elektryczno-gazowa (...) o wartości 400 zł; m/ laptop (...) o wartości 100,00 zł; n/ drukarki (...) - 2 sztuki o łącznej wartości 300 zł; o/ betoniarka o wartości 150 zł; p/ aparat fotograficzny (...) o wartości 150 zł; r/ kamera (...) o wartości 800 zł; s/ telewizor (...) o wartości 500 zł; t/ dyktafon (...) o wartości 150 zł; u/ grzejnik konwektor o wartości 100 zł. W skład majątku wspólnego wchodzi także środki pieniężne zgromadzone na rachunku bankowym: a / uczestnika w (...) Bank (...) S.A. w kwocie 4.010,24 zł; b / wspólnym stron w (...) Bank (...) S.A. w kwocie 50,13 zł i 39,03 euro; c / wnioskodawczyni w Banku (...) S.A. w kwocie 466,83 zł. Po rozstaniu stron, a następnie po rozwodzie, uczestnik z majątku odrębnego ponosi koszty związane z utrzymaniem wspólnej nieruchomości stron, w tym opłaca podatek od nieruchomości, opłaty za media. Użytkuje także samochód i przyczepę i ponosi koszty ich utrzymania / naprawy, ubezpieczenie, przeglądy /. Uczestnik poniósł nakłady z majątku odrębnego na majątek wspólny w postaci spłaty kredytu hipotecznego w kwocie 115.799,70 zł / 26.352,40 euro x 4,25 zł plus 3.800 zł / w tym także kwoty uiszczane w trakcie trwania wspólności majątkowej a uzyskane w darowiźnie od mamy – K. K. (2) / kwotę 881,48 euro / i od siostry M. S. / 3800 zł / .

Rozważając tak ustalony stan faktyczny Sąd Rejonowy w oparciu o treść art. 31 § 1 krio wskazał, że przedmioty majątkowe nieobjęte wspólnością ustawową należą do majątku osobistego każdego z małżonków. Takie brzmienie przepisu pozwalało przyjąć domniemanie faktyczne, że przedmioty nabyte w trakcie trwania wspólności ustawowej małżeńskiej zostały nabyte na rzecz małżeńskiej wspólności majątkowej. Oznaczało to, że do czasu przeprowadzenia dowodu przeciwnego wszystkie przedmioty majątkowe nabyte przez małżonków w czasie trwania małżeństwa uważane są za składnik majątku wspólnego. Ustrój wspólności ustawowej łączył strony od dnia zawarcia związku małżeńskiego tj. 7 października 1995 roku do dnia 13 grudnia 2011 roku / data prawomocności wyroku rozwodowego / . Główny składnik majątku wspólnego wnioskodawczyni i uczestnika postępowania stanowiła nieruchomość położona w J. ul. (...). Jej wartość rynkową ustalono na podstawie opinii biegłego, która ostatecznie – po opiniach uzupełniających - nie była kwestionowana przez strony. W przedmiocie ruchomości wchodzących w skład majątku wspólnego, Sąd Rejonowy wskazał, że ostatecznie uczestnicy postępowania byli zgodni, co do tego, iż stanowią składniki majątku wspólnego oraz aktualnego stanu posiadania przez każdego z nich poszczególnych przedmiotów. Wartość ruchomości ustalono w oparciu o wypracowane w toku postępowania zgodne stanowisko stron, zaś stan kont na dzień rozvodu wynikał z zaświadczeń banków. Wskazano, że w rozpoznawanej sprawie nie był spornym pomiędzy uczestnikami sposób zniesienia współwłasności zarówno nieruchomości jak i ruchomości. Sąd pierwszej instancji, uwzględniając zgodny wniosek stron, dokonał zniesienia współwłasności składników wchodzących w skład majątku wspólnego przyznając je wnioskodawczyni i uczestnikowi postępowania zgodnie z bezspornym w tym zakresie stanowiskiem stron / samochód – wnioskodawczyni, pozostałe składniki – uczestnikowi /. Odnośnie składników zgromadzonych na rachunkach bankowych stron składniki znajdujące się na rachunku wnioskodawczyni w Banku (...) S.A. przyznano wnioskodawczyni, zaś składniki znajdujące się na rachunkach w (...) Bank (...) S.A. Bank - przyznano uczestnikowi. Ustalono również, że w skład majątku wspólnego nie wchodziły wanna i panel. Przedmioty te, co wynikało ze stanowisk stron, zostały wprawdzie nabyte w trakcie trwania małżeństwa, jednak zostały zamontowane we wspólnej nieruchomości. W tym momencie przestały one być odrębnym przedmiotem własności, a stały się częścią składową nieruchomości. Tym samym nie można dokonać ich podziału pomiędzy strony jako odrębnych ruchomości. Odnośnie nieruchomości – strony w toku postępowania konsekwentnie wnosiły o przyznanie nieruchomości uczestnikowi, który doprowadził budowę domu do stanu umożliwiającego zamieszkiwanie w niej i mieszka tam z żoną i synem. Sąd Rejonowy wskazał, że żądanie zwrotu wydatków i nakładów zgłosiła zarówno wnioskodawczyni, jak i uczestnik. Wnioskodawczyni zgłosiła jako nakład kwotę 30.000 zł z majątku odrębnego na majątek wspólny pochodzących ze sprzedaży działki, stanowiącej majątek odrębny wnioskodawczyni. Uczestnik nie kwestionował ani faktu, że działka ta stanowiła majątek odrębny wnioskodawczyni, ani że została sprzedana w trakcie trwania związku małżeńskiego / a okoliczności te wynikają również z aktów notarialnych z 27 listopada 1995 r. i 5 października 1999 r. /; podniósł jednak, że pieniądze te zostały zużyte na bieżące potrzeby rodziny / komputer dla wnioskodawczyni, na mieszkanie matki wnioskodawczyni, meble do tego mieszkania, bieżące wydatki i wycieczki zagraniczne /. W ocenie Sądu, wnioskodawczyni nie wykazała, że środki te zostały przeznaczona na budowę wspólnej nieruchomości. Strony żyły na odpowiedniej stopie życiowej, zmieniali samochody, kupili komputer, przeprowadzili remont mieszkania, które zajmowali i mieszkania we W. / przeznaczonego na wynajem /, wyjeżdżali na wczasy. Z przedłożonych dokumentów bankowych potwierdzających np. zakup walut, założenie lokat nie wynika, aby miały one stanowić majątek odrębny wnioskodawczyni; ponadto środki te zostały otrzymane przez wnioskodawczynię w 1999 roku, zaś budowę rozpoczęto w 2006 roku. Sąd, przywołując treść art. 45 § 1 krio, zważył, że co do zasady nie można żądać zwrotu nakładów, jeżeli były one przeznaczone na zaspokojenie potrzeb rodziny. W związku z powyższym wniosek w tym zakresie podlegał oddaleniu. Wnioskodawczyni podniosła, że w rozliczeniu majątku należy uwzględnić kwotę 96.428,57 zł nakładu z majątku odrębnego na majątek wspólny – wskazując, że przy zakupie mieszkania na ul. (...) we W. uściła 10.000 zł tytułem ceny zakupu, co stanowiło 71,42% wartości mieszkania. Sąd wskazał, że ze zgromadzonego materiału dowodowego / w szczególności aktu notarialnego zakupu spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu, umowy pożyczki oraz zeznań świadków i stron / wynikało, iż wnioskodawczyni otrzymała od swojej mamy i ojczyma 10.000 zł, które następnie pożyczyła uczestnikowi, lecz nieruchomość została ostatecznie kupiona przez uczestnika. To czy była ona traktowana przez małżonków jako wspólna inwestycja, czy nie – nie miało znaczenia dla ustalenia właściciela nieruchomości, gdy po zawarciu związku małżeńskiego wnioskodawczyni nie poczyniła żadnych kroków celem zmiany osoby właściciela / na współwłasność /. Ponadto, podkreślono, że w

dacie zakupu tego prawa nie istniał jeszcze majątek wspólny stron, gdyż miało to miejsce przed zawarciem związku małżeńskiego – kwota ta nie mogła, więc być rozliczana jako nakład z majątku odrębnego na majątek wspólny. Natomiast ewentualne rozliczenia pomiędzy odrębnymi majątkami stron nie podlegają uwzględnieniu w sprawie o podział majątku wspólnego. Wnioskodawczyni wniosła również o zasądzenie od uczestnika odszkodowania za wyłączne korzystanie z nieruchomości przez uczestnika oraz z pomieszczenia nad garażem na przyjęcie ślubne a także odszkodowania za bezprawne korzystanie ze wspólnego samochodu. Bezspornym pomiędzy stronami było, że od rozwiązania związku małżeńskiego uczestnik użytkuje wspólną nieruchomość oraz samochód stron; uczestnik nie kwestionował także, że we wspólnej nieruchomości urządził przyjęcie ślubne. Sąd podkreślił, że tytuł prawny do nieruchomości oraz do samochodu przysługiwał zarówno wnioskodawczyni jak i uczestnikowi, zatem nie można było mówić o bezumownym korzystaniu z nieruchomości czy samochodu przez uczestnika. Ponadto zgodnie z art. 206 kc każdy ze współwłaścicieli jest uprawniony do współposiadania rzeczy wspólnej oraz do korzystania z niej w takim zakresie, jaki daje się pogodzić ze współposiadaniem i korzystaniem z rzeczy przez pozostałych współwłaścicieli. Tym samym współwłaścicielowi odsuniętemu od korzystania z rzeczy wspólnej przysługuje roszczenie o dopuszczenie go przez drugiego współwłaściciela do współposiadania tej rzeczy. Art. 207 kc wskazuje zaś na obowiązek rozliczenia pomiędzy współwłaścicielami pożytków i innych przychodów z rzeczy wspólnej. Przepis ten nie może być interpretowany rozszerzająco przez wprowadzenie obowiązku zwrotu współwłaścicielowi niekorzystającemu z rzeczy wynagrodzenia za korzystanie z rzeczy przez drugiego współwłaściciela. Gdyby ustawodawca miał zamiar wprowadzić takie wynagrodzenie treść art. 207 kc byłaby inna. Mając na względzie celowościową i językową wykładnię powołanego przepisu uznano, że współwłaściciel korzystający z rzeczy zobowiązany jest do rozliczenia z pozostałymi współwłaścicielami jedynie pożytków i innych przychodów z rzeczy, nie jest jednak zobowiązany do rozliczania innych korzyści, których rzecz mu przysporzyła / w tym właśnie korzyści związanych z samodzielnym korzystaniem z lokalu /. Sąd pierwszej instancji podkreślił, że wnioskodawczyni zwracała się o wydanie nieruchomości dopiero pismem z dnia 12 listopada 2014 r. / a więc było to już w trakcie trwania niniejszej sprawy i na jej potrzeby /, jak i nie wykazała, aby zwracała się o udostępnienie samochodu. Odnośnie zaś hipotetycznego czynszu najmu nieruchomości stron, wskazano że z opinii biegłego wynika, iż najem nie byłby prawdopodobny; ponadto nie można zapominać, że z chwilą ustania wspólności majątkowej dom był w trakcie budowy i w takim stanie nie nadawał się do zamieszkania; z doświadczenia życiowego wynika, że nie znalazłyby się chętni na wynajem nieruchomości, która jest w trakcie budowy i nie nadaje się do zamieszkania. Nieruchomość obecnie może być wykorzystywana na cele mieszkalne, ale stało się to wyłącznie dzięki czynnościom podjętym przez uczestnika. Tym samym wniosek wnioskodawczyni o zasądzenie odszkodowania za wyłączne korzystanie z nieruchomości i samochodu stron został oddalony. Brak jest podstawy, zdaniem Sądu Rejonowego, do rozliczania w postępowaniu o podział majątku długów stron czy ustalania, który z byłych małżonków ma spłacić długi i w jakiej wysokości / o co wносиła wnioskodawczyni /, gdy przepisy dotyczące podziału majątku dorobkowego nie przewidują dokonywania takich rozliczeń. Dokonując podziału majątku wspólnego dzieli się jedynie aktywa, nie długi. Zaciągnięty przez strony kredyt jest zobowiązaniem stron wobec banku i podział majątku pomiędzy stronami nie może zmienić już istniejącego stosunku zobowiązaniowego. Z tego względu wniosek wnioskodawczyni o zobowiązanie uczestnika do spłaty kredytu mieszkaniowego oddalono. Nie podlegały ocenie Sądu, wnioski o uwzględnienie w rozliczeniu kwoty 2.000 zł tytułem zwrotu środków przeznaczonych przez uczestnika na wycieczkę do Egiptu i 4.000 zł wydatków uczestnika na kampanię wyborczą, wobec ich cofnięcia przez wnioskodawczynię. Uczestnik wniósł o uwzględnienie przy rozliczeniu majątku wspólnego nakładów poniesionych z majątku odrębnego na majątek wspólny w postaci spłaty kredytu hipotecznego, w tym także kwoty 7.449,33 zł i 800 € uiszczonych w trakcie trwania wspólności majątkowej, a pochodzących z darowizn. Wnioskodawczyni nie kwestionowała, że po ustaniu wspólności majątkowej jedynie uczestnik uiszczał raty zaciągniętego przez strony kredytu hipotecznego. Z przedłożonych przez uczestnika potwierdzeń wpłat i wydruków z historii rachunku wynikało, że uczestnik uiszczył 25.479,92 €. Dodatkowo, zdaniem Sądu, należało uwzględnić jako nakład z majątku odrębnego kwoty, które uczestnik otrzymał jako darowizny od siostry i matki. Z zeznań z zeznań K. K. (2) wynika, że z oszczędności dała synowi 800 € kiedy miał kłopoty finansowe, a z zeznań M. S. wynika, że dała bratu darowizny po ok. 2.000 zł na spłatę kredytu. Dodatkowo darowizny wynikały z przedłożonych potwierdzeń przelewu i łącznie w przeliczeniu wg kursu (...) na dzień orzekania wynosiły 115.799,70 zł. Sąd pierwszej instancji nie uwzględnił natomiast w rozliczeniu pozostałych kwot uiszczonych przez uczestnika w trakcie trwania wspólności majątkowej stron, gdyż przyjął, że były one wydatkiem z majątku wspólnego na majątek wspólny, zaś obowiązujące w tym zakresie przepisy nie

przewidują rozliczenia takich nakładów. Dokonując rozliczenia nakładów w postaci spłaty rat kredytu hipotecznego nie uwzględniono wniosku uczestnika o doliczenie odsetek od uiszczonych rat, również przyjmując brak podstawy prawnej do zasądzenia odsetek od nakładów jednego z małżonków na majątek wspólny. W związku z tym, łączną kwotę 115.799,70 zł uwzględniono w rozliczeniach jako nakład uczestnika na majątek wspólny. Omyłkowo przy sporządzaniu postanowienia wpisano kwotę 111.799,70 zł, jednak w rozliczeniach została uwzględniona prawidłowa kwota 115.799,70 zł. Uczestnik wniósł także o rozliczenie nakładów poniesionych z majątku odrębnego na majątek wspólny w postaci nakładów na wykończenie domu. Bezspornym pomiędzy stronami było, że uczestnik po ustaniu wspólności majątkowej kontynuował bez zgody wnioskodawczyni prace przy budowie domu / dodatkowo poniesione wydatki wynikają z faktur, przelewów i umów przedłożonych przez uczestnika /. Były to wprawdzie nakłady poniesione z majątku odrębnego uczestnika na majątek wspólny zwiększające wartość nieruchomości i jako takie - co do zasady powinny podlegać rozliczeniu – jednak, zdaniem Sądu, należało wziąć pod uwagę okoliczności tej konkretnej sprawy. Uczestnik podejmował, bowiem wszelkie działania związane z nieruchomością bez uzgodnienia z wnioskodawczynią. Poniesione koszty nie miały na celu utrzymania nieruchomości w stanie nie pogorszonym, lecz były realizacją zamysłu uczestnika, aby w tej nieruchomości mieszkać z nową rodziną. Z zeznań uczestnika wynikało, że uczestnik pod koniec 2011 r. poznał swoją obecną żonę, na początku 2012 r. nowa partnerka zaszła w ciążę i podjęła decyzję o kończeniu budowy / wyrok rozwodowy uprawomocnił się 13 grudnia 2011 r. /. Także zeznania świadka P. G. / obecnego teścia / potwierdzały w ocenie Sądu, że prace zostały podjęte w związku z planami zamieszkania tam uczestnika. Z zeznań świadka C. K. wynikało, że nowe meble do kuchni zafundowali rodzice nowej żony, klucze do budowy po rozwodzie miał syn. Z części przedłożonych faktur wynikało, że jeszcze trakcie trwania wspólności majątkowej w 2010 roku uczestnik już kupował przedmioty, które służyły bardziej ozdobie domu nie utrzymaniu go w stanie nie pogorszonym / np. rolety, rośliny ogrodowe, baterię wannową /. Także faktury dotyczące wydatków po rozwodzie obok wydatków typowych dla budowy zawierają zakupy dotyczące wykończenia domu w tym lampy, wyposażenie łazienki, drzwi, zmywarka, piekarnik, płyta indukcyjna, firanki karnisze, uczestnik zgłosił także do rozliczenia meble kuchenne kupione przez J. K. (2). Tym samym, zdaniem Sądu, skoro po rozwodzie stron uczestnik kontynuował budowę domu, aby zamieszkać w nim z nową partnerką, razem wykończyli parter domu, tak, aby nadawał się do zamieszkania to brak było podstaw, aby wnioskodawczyni partycypowała w kosztach prac wykonanych w budynku, tym bardziej, że dom został przyznany uczestnikowi, a więc on stanie się właścicielem nieruchomości wraz z wykończeniem i będzie z tego korzystał. Uczestnik wniósł także o rozliczenie nakładów z majątku odrębnego uczestnika w postaci kwoty 135.000 zł przeznaczonych na budowę domu w 2008 r., a pochodzących ze sprzedaży mieszkania na ul. (...) we W., które stanowiło majątek odrębny uczestnika. Wnioskodawczyni podniosła, że mieszkanie to stanowiło wspólną własność, gdyż było wspólną inwestycją stron. Odnośnie kwestii własności mieszkania Sąd ustosunkował się przy rozważaniach dotyczących wniosku wnioskodawczyni o rozliczenie nakładu w postaci 71,42% wartości mieszkania na ul. (...) we W., a zatem nie było potrzeby ponownego omawiania zawartych tam argumentów. Tym samym nieruchomość we W. kupiona zostało przez uczestnika do majątku odrębnego, jeszcze przed zawarciem związku małżeńskiego. Bezspornym pomiędzy stronami było, że w trakcie trwania małżeństwa nieruchomość została sprzedana, a środki w kwocie 135.000 zostały przeznaczone na wspólną budowę. Z przedłożonych oświadczeń majątkowych stron wynikało, że kwota ta została przez oboje małżonków wpisana jako środki wspólne; były one wpłacone na wspólne konto. Skoro, więc uczestnik w trakcie trwania małżeństwa / składając oświadczenie majątkowe / traktował te środki jako majątek wspólny, to tak też przyjął. Były one wpłacone na wspólne konto i traktowane przez obie strony jako majątek wspólny, przeznaczono je na budowę wspólnego domu i uczestnik nie uzgadniał z wnioskodawczynią sposobu późniejszego rozliczenia tych środków. Podkreślono przy tym, że istotnym dla określenia skutków oświadczenia woli pozostaje jedynie okoliczności, w których zostało ono złożone, a nie te zaistniałe później / rozwód małżonków /. Z tych względów Sąd Rejonowy uznał, że kwota pochodząca ze sprzedaży mieszkania we W. stanowiła majątek wspólny stron, co skutkowało oddaleniem wniosku w tym zakresie. Sąd nie uwzględnił także wydatków, jakie poniósł uczestnik z majątku osobistego na majątek wspólny związanych z utrzymaniem wspólnej nieruchomości polegających na wnoszeniu opłat eksploatacyjnych, ubezpieczenia i podatku od nieruchomości oraz wspólnych pojazdów / samochód i przyczepa / w postaci napraw, przeglądów i ubezpieczenia (...) Uczestnik wykazał poniesienie tych kosztów, okoliczności tej nie zaprzeczyła także wnioskodawczyni / ponadto ich poniesienie wynikało z przedłożonych polis, potwierdzeń przelewów, faktur /. W rozpoznawanej sprawie z nieruchomości i pozostałych składników majątku wspólnego korzystał tylko uczestnik, zaś wnioskodawczyni mieszka w innym lokalu i ponosi koszty jego utrzymania i

wynajmu, co było pomiędzy stronami bezsporne. W takiej sytuacji nie było możliwym obciążanie wnioskodawczyni kosztami utrzymania składników majątku wspólnego, z których nie ma możliwości korzystania. Skoro uczestnik nie chciał ponosić kosztów związanych z utrzymaniem składników majątku mógł z wnioskodawczynią ustalić inny sposób korzystania ze wspólnego majątku. Z takich samych względów, Sąd Rejonowy oddalił wniosek uczestnika o zasądzenie od wnioskodawczyni wynagrodzenia za sprawowanie zarządu nieruchomością wspólną po 500 zł miesięcznie – skoro wyłącznie uczestnik / z nowo założoną rodziną / korzystał z nieruchomości to brak jest podstaw, aby wnioskodawczyni uiszczala na rzecz uczestnika wynagrodzenia za koszty zarządu. Skoro uznawał, że zajmowanie się nieruchomością jest dla niego zbyt obciążające i kosztowne – powinien z wnioskodawczynią ustalić inny sposób korzystania z nieruchomości. Przy czym zaznaczono, że wszelkie podejmowane przez uczestnika czynności nie miały na celu wyłącznie utrzymania w stanie niepogorszonym spornej nieruchomości, lecz miały na celu doprowadzenie do stanu, w którym uczestnik i jego nowa rodzina będą mogli mieszkać w nieruchomości. Uczestnik wnosił także o rozliczenie nakładu z majątku wspólnego na majątek odrębny wnioskodawczyni w kwocie 545,35 zł, która to kwota została poniesione na remont mieszkania wnioskodawczyni położonego przy ul. (...) w J.. Wnioskodawczyni nie kwestionowała, że nieruchomość ta stanowi majątek odrębny wnioskodawczyni, nie kwestionowała także remontu pionu wodnego, ponadto wydatkowane kwoty wynikały z rachunku na roboty hydrauliczne / 315,12 zł /, rachunku na wymianę pionu wodnego / 230,23 zł /, kosztorysów. Wnioskodawczyni podniosła jednak, że środki te zostały zwrócone wnioskodawczyni przez babcię, która tam mieszkała / po sprzedaży ogródka babcia dała 600 zł /, potwierdzały to także zeznania świadka S. S.. Uczestnik wniósł o zwrot kwot wydatkowanych na osoby trzecie bez zgody uczestnika, podnosząc, że wnioskodawczyni ze wspólnego konta w czasie trwania małżeństwa dokonywała przelewów tytułem opłat za media dla swojej rodziny. Wnioskodawczyni nie kwestionowała tej okoliczności dodatkowo wynika ona z historii rachunku. Jednak wnioskodawczyni podniosła, że robiła przelewy, bo tak było szybciej, lecz oddano te pieniądze. Zwrot kwot potwierdzały zeznania świadków S. S. i T. S.. Mając powyższe na uwadze, Sąd Rejonowy ustalił, że uczestnik poniósł nakład z majątku odrębnego na majątek wspólny w kwocie 115.799,70 zł w postaci spłaty rat kredytu hipotecznego, zaś dalej idący w tym zakresie wniosek oddalił. Przyznanie uczestnikowi nieruchomości oraz większości ruchomości ze wspólnego majątku skutkowało koniecznością jednoczesnego zasądzenia od uczestnika na rzecz wnioskodawczyni odpowiedniej dopłaty jego udziału w majątku wspólnym wynoszącym 1/2 / uczestnicy nie wnosili, bowiem o ustalenie udziałów w majątku wspólnym w innej proporcji /. Przy ustaleniu wartości nieruchomości, przyjmowanej dla celów rozliczenia między uczestnikami, Sąd Rejonowy uwzględnił istniejące zadłużenie wynikające z zaciągniętego przez oboje uczestników kredytu hipotecznego na budowę, a wynoszące obecnie 258.581,14 zł. Nie przychyłono się do wniosku uczestnika, aby ustalając wartość nieruchomości uwzględnić także przyszłe odsetki od kredytu, które zostaną naliczone przez bank przy kolejnych spłatach. Zdaniem Sądu, kwota ta nie jest możliwa do ustalenia w chwili orzekania – zależy ona, bowiem od daty spłaty poszczególnych rat, czy będą one zgodne w harmonogramem, czy też po otrzymaniu nieruchomości na własność uczestnik np. sprzeda nieruchomości i spłaci cały pozostały kredyt czy też spłaci ten kredyt częściowo / w ilu częściach, w jakiej wysokości /, od aktualnego wówczas kursu euro. Tym samym w rozliczeniach uwzględniono stan na dzień wystawienia zaświadczenia przez bank. Przyjmując, zatem wynikającą z opinii biegłego wartość rynkową nieruchomości jako 360.000 zł, uwzględniając kwotę istniejącego zadłużenia z tytułu kredytu hipotecznego w kwocie 23.863,26 euro oraz wartość ruchomości wchodzących w skład majątku wspólnego, Sąd pierwszej instancji przyjął, że wartość majątku wspólnego dla celów rozliczenia między uczestnikami wynosiła 286.024,21 zł. Z tych powodów uczestnikowi przyznano składniki majątkowe o wartości łącznej 270.557,38 zł, a wnioskodawczyni o wartości 15.466,83 zł. Dodatkowo uwzględniono nakłady poniesione przez uczestnika w kwocie 115.799,70 zł / połowa – 57.899,85 zł /. Tym samym każdej ze stron przysługiwał udział w majątku wspólnym w kwocie 143.012,11 zł. Dokonanie rozliczenia pomiędzy wartością należną a otrzymaną przez każdego z byłych małżonków, po odjęciu wartości nakładów uczestnika dało kwotę 69.645,43 zł, która jest kwotą spłaty udziału wnioskodawczyni w majątku wspólnym. W związku z powyższym zasądzone od uczestnika na rzecz wnioskodawczyni tytułem wyrównania udziału w majątku wspólnym kwotę 69.645,43 zł płatną w terminie 6 miesięcy od daty uprawomocnienia się postanowienia. Termin ten jest wystarczający, aby uczestnik zgromadził zasądzoną kwotę, nie prowadzi także do naruszenia interesów wnioskodawczyni, która jest właścicielką mieszkania do remontu i obecnie mieszka w wynajmowanym mieszkaniu. Dalej idące wnioski oddalono. O kosztach postępowania Sąd Rejonowy orzekł na podstawie art. 520 § 1 kpc, mając na uwadze, że uczestnik i wnioskodawczyni byli w równym stopniu zainteresowani w ustaleniu wartości nieruchomości i stanu kont. Dodatkowo - ponieważ wnioskodawczyni

wnosiła o zasądzenie odszkodowania za korzystanie z nieruchomości i z żądaniem tym związana była konieczność sporządzenia opinii biegłego / która wykazała, że nieruchomość nie znalazłaby potencjalnego klienta /, a żądanie to zostało oddalone - kosztami opinii w tym zakresie obciążono wnioskodawczynię / w kwocie 2732,96 zł /. W związku z tym nakazano uiszczyć na rzecz Skarbu Państwa wnioskodawczyni kwotę 5.110,06 zł, zaś uczestnikowi kwotę 2.367,10 zł tytułem zwrotu kosztów opinii biegłego i uzyskania informacji z banku.

Apelację od powyższego postanowienia wniósł uczestnik, zaskarżając go w pkt I.2, I.3.c., II, III, IV oraz V oraz zarzucając:

1. naruszenie art. 233 § 1 kpc, poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów i dokonanie tej oceny w sposób nieobiektywny, polegający na błędnym przyjęciu, że:

a. wolą uczestnika było włączenie kwoty 135.000 zł pochodzącej ze sprzedaży mieszkania we W. do majątku wspólnego, w sytuacji, gdy taka ocena jest sprzeczna z stanowiskiem skarżącego i treścią oświadczeń majątkowych;

b. przedmiotem bezspornych uzgodnień między uczestnikami w zakresie wartości i sposobu podziału ruchomości były ruchomości w postaci silnika (...), CD(...), wzmacniacza (...), kamery (...), telewizora (...), dyktafonu (...) i grzejnika konwektora, gdy rzeczy te nie zostały objęte uzgodnieniami;

2. naruszenie art. 684 kpc w zw. z art. 567 § 1 i 3 kpc, poprzez:

a. nieuwzględnienie w podziale majątku 8.000 €, które wedle twierdzeń wnioskodawczyni miały stanowić darowiznę / pożyczkę jej rodziców;

b. nieuwzględnieniu w nakładach z majątku osobistego na majątek wspólny, jaką uzyskał uczestnika dnia 5 października 2011 r., swojej siostry, kwoty 2.000 zł celem spłaty rat kredytu hipotecznego;

c. uwzględnienia w skład majątku wspólnego ww. ruchomości, w sytuacji, gdy żaden z uczestników nie przyznaje ich posiadania, a dowody w tej sprawie nie pozwalały na rozstrzygnięcie tej kwestii przez Sąd;

d. nieustalenia stanów środków pieniężnych znajdujących się na rachunkach bankowych wnioskodawczyni w (...) S.A., na dzień uprawomocnienia się wyroku rozwodowego;

3. błąd w ustaleniach faktycznych polegający na przyjęciu, że:

a. uczestnik uzyskał darowiznę na spłatę kredytu w kwocie 3.800 zł, gdy otrzymał od siostry trzy darowizny na łączną kwotę 5.800 zł;

b. uczestnik użytkuje ruchomości stanowiące wspólny majątek stron, w sytuacji, gdy nie jest on w posiadaniu silnika (...) wzmacniacza (...) kamery (...) telewizora (...) dyktafonu (...)

c. środki pieniężne znajdujące się na rachunku wnioskodawczyni wynoszą 466,83 zł, gdy stan rachunku błędnie ustalono na 13 lipca 2011 r., a nie na dzień uprawomocnienia się wyroku rozwodowego;

4. naruszenie art. 47 § 1 krio w zw. z art. 73 § 2 kc, poprzez ich niezastosowanie oraz art. 65 § 1 kc, poprzez jego błędne zastosowanie i przyjęcie, że nastąpiło włączenie do majątku wspólnego środków w kwocie 135.000 zł, pochodzących ze sprzedaży mieszkania we W., w drodze jednostronnych oświadczeń;

5. art. 60 kc, na skutek jego niezastosowania i błędnej oceny, że w przypadku oświadczeń majątkowych uczestnik składał oświadczenie woli, gdy w rzeczywistości uczestnik składał oświadczenie wiedzy;

6. art. 212 § 2 kc, poprzez jego błędne zastosowanie i uwzględnienie w podziale ww. ruchomości, gdy uczestnicy wskazywali, że nie są w ich posiadaniu;

7. art. 207 kc i art. 45 § 1 i 2 krio, poprzez ich niezastosowanie i nierozliczenie między uczestnikami wydatków uczestnika z majątku wspólnego na majątek wspólny związany z utrzymaniem nieruchomości oraz pojazdów;

8. art. 476 kc w zw. z art. 481 § 1 kc, na skutek nieuwzględnienia żądania rozliczenia między uczestnikami spłaty przez uczestnika rat kredytowych z odsetkami, na skutek braku partycypowania w spłacie kredytu przez wnioskodawczynię.

Mając na uwadze powyższe, skarżący rozszerzył żądanie z tytułu rozliczenia między uczestnikami spłaconych przez uczestnika rat kredytu hipotecznego, po wydaniu postanowienia przez Sąd I instancji w kwocie 2.120,80 zł oraz wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia, poprzez ustalenie składu ruchomości z pominięciem tych ujętych w pkt I.2 d, h, i, r, s, t oraz u, ustalenia, że w skład majątku wspólnego wchodzi oszczędności zachowane przez wnioskodawczynię w kwocie 34.000 zł i przyznanie tych oszczędności wnioskodawczyni ze spłatą na rzecz uczestnika połowy wskazanej kwoty, ustalenie, że uczestnik poniósł na majątek wspólny nakłady, wydatki i ciężary w kwocie 293.150,02 zł oraz zasądzenie od wnioskodawczyni na rzecz uczestnika tytułem wyrównania udziału kwotę 37.304,74 zł.

Sąd Okręgowy zważył:

Apelacja uczestnika postępowania jest zasadna w części. W pierwszej kolejności należy wskazać, że Sąd Rejonowy w zasadniczej części w sposób prawidłowy ustalił stan faktyczny sprawy. Tym samym Sąd Okręgowy przyjął za własne większość ustaleń Sądu I instancji co do stanu faktycznego. Nie podzielił jedynie tej ich części, która odnosi się do części ruchomości oraz do darowizny, jaką uczestnik postępowania uzyskał od swej siostry M. S. w kwocie 2.000 zł. Jeśli chodzi o ruchomości, to wskazać należy, że uczestnicy w trakcie toczącego się postępowania podjęli próbę zgodnego ustalenia jakimi ruchomościami chcą się podzielić. Po wymianie kilku pism procesowych w tej kwestii, wnioskodawczyni pismem procesowym z dnia 26 marca 2014r / k. 677 i nast. / zaproponowała, by zawrzeć ugodę odnośnie podziału określonych w tym piśmie ruchomości bez uwzględnienia silnika (...) CD (...) wzmacniacza (...) kamery (...) telewizora (...) dyktafonu i grzejnika konwektora. Uczestnik postępowania w piśmie z dnia 9 kwietnia 2014r / k. 686 / wyraził zgodę na taki podział ruchomości oraz również był gotów do zwarcia w tym względzie ugody. Następnie jeszcze w kilku pismach procesowych uczestnicy podtrzymywali swe zgodne stanowisko co do listy ruchomości, które powinny podlegać podziałowi. W takiej sytuacji, skoro stanowisko uczestników było w zasadzie jednolite, Sąd Okręgowy uznał, że zarzuty skarżącego dotyczące tej kwestii są słuszne i w skład majątku wspólnego powinny wchodzić tylko te ruchomości, które ostatecznie zostały uwzględnione przez oboje uczestników, pomijając te z nich, których istnienie było przez uczestnika kwestionowane. Korekcie podlegał również stan faktyczny ustalony przez Sąd Rejonowy dotyczący darowizn, jakie uzyskał uczestnik od swej siostry M. S. Sąd Rejonowy ustalił, że taka darowizna był jedna i wynosiła ona 3.800 zł. Tymczasem jak wynika z dowodów przeprowadzonych przez Sąd I instancji siostra J. K. (1) udzieliła mu jeszcze jednej darowizny w kwocie 2.000 zł w dniu 5 października 2011r, a kwotę tę uczestnik przeznaczył na spłatę wspólnego kredytu hipotecznego małżonków / wynika to potwierdzenia transakcji przelewu bankowego z dnia 5.10.2011r k. 310, zeznań św. M. S. k. 418 /. W tym zakresie więc należało uznać za słuszny zarzut zawarty w apelacji uczestnika.

Częściowo zasadnym okazał się również zarzut skarżącego dotyczący nierozliczenia przez Sąd Rejonowy kwoty 8.000 € / 32.000 zł /, którą uczestniczka miała ponieść z majątku wspólnego celem spłaty pożyczki uzyskanej bez zgody uczestnika od swej matki S. S.. Rzeczywiście Sąd Rejonowy okoliczności związane z tą kwestią całkowicie pominął w uzasadnieniu postanowienia. W tym zakresie więc Sąd Okręgowy dodatkowo ustalił, że w kwietniu 2010r matka wnioskodawczyni S. S. przekazała córce kwotę 8.000 €. Początkowo wnioskodawczyni traktowała tę sumę jako darowiznę, ale ostatecznie traktowała ją jako pożyczkę, która miała zwrócić w terminie 2 lat. Pieniądze te zostały przeznaczone na potrzeby E. W., tj. na wydatki związane z ewentualną sprawą rozwodową i pokryciem kosztów wynajmu osobnego mieszkania. Pożyczkę tę wnioskodawczyni spłaciła matce w 3 ratach: w dniu 25.02.2011r 10.100 zł, 10.12.2011r- 5.300 zł i 5.08.2012r- 16.600 zł. Łączna kwota 15.400 zł została przez E. W. zwrócona matce z majątku wspólnego, w czasie kiedy uczestników łączyła małżeńska wspólność ustawowa. Okoliczności te Sąd Okręgowy ustalił na podstawie dowodu z zeznań wnioskodawczyni / k. 559 i 620 /, zeznań św. S. S. / k. 283 / i św. T. S. / k. 417 /, a także na podstawie pisemnej umowy pożyczki z dnia 30.04.2010r / k. 644 / oraz dowodów wpłat / k. 1200, 1201 i 1202 /. Oczywiście rację ma skarżący gdy twierdzi, że zeznania świadków i samej wnioskodawczyni co do charakteru

przekazanej kwoty są niespójne, gdyż raz utrzymywali oni, że była to darowizna, a potem, że pożyczka. Jednakże okoliczność ta nie ma w ocenie Sądu Okręgowego większego znaczenia, skoro ostatecznie E. W. zdecydowała się oddać matce te pieniądze i traktowała je jako pożyczkę. Z przeprowadzonych przez Sąd Rejonowy dowodów wynika jednoznacznie, że kwotę 8.000 € wnioskodawczyni zużyła na własne potrzeby / już bowiem od początku lipca 2010r małżonkowie zaczęli żyć w separacji, zaś uczestnik nie był stroną tego zobowiązania / dług został zaciągnięty wyłącznie przez E. W.. Jak wynika to z orzecznictwa Sądu Najwyższego art. 45 § 1 krio w zakresie w jakim przewiduje obowiązek zwrotu wydatków i nakładów poczynionych z majątku wspólnego na majątek osobisty, ma z mocy odesłania zawartego w art. 45 § 3 krio odpowiednie zastosowanie także w wypadku, gdy dług jednego z małżonków został zaspokojony z majątku wspólnego / postanow. SN z dnia 9.05.2013r, II CSK 593/12, Lex nr 1353157 /. Skoro więc z racji własnego długu wnioskodawczyni z majątku wspólnego / dochodu z wynagrodzenia uzyskanego w trakcie trwania małżeństwa / spłaciła matkę w łącznej kwocie 15.400 zł, suma ta powinna podlegać rozliczeniu i została ona uwzględniona w postanowieniu Sądu Okręgowego. Jednocześnie jednak nie można było jak chciał tego skarżący uwzględnić pozostałej spłaconej sumy, gdyż została ona pokryta przez wnioskodawczynię już po ustaniu małżeńskiej wspólności ustawowej, tj. 5.08.2012r. Co prawda uczestnik w apelacji kwestionował wskazane wyżej dowody wpłat, jednakże jednocześnie w żaden sposób nie wykazał, by do spłaty całej pożyczki doszło w trakcie trwania małżeństwa i by spłata ta w całości pochodziła z majątku wspólnego.

Uwzględnieniu podlegało również żądanie J. K. (1) zawarte w apelacji z tytułu wydatków jakie poczynił on po ustaniu małżeńskiej wspólności ustawowej, tj. w dniu 4 maja 2016r ze swego majątku odrębnego w kwocie 482 euro, tj. 2.120,80 zł, gdyż fakt uiszczenia takiej kwoty przyznała wnioskodawczyni na rozprawie apelacyjnej w dniu 29 września 2016r. Mając na uwadze te okoliczności Sąd Okręgowy na podstawie art. 386 § 1 kpc w zw. z art. 13 § 2 kpc zmienił zaskarżone postanowienie w ten sposób, że wyłączył z majątku wspólnego wskazane w postanowieniu ruchomości, które nie zostały uzgodnione przez uczestników, ustalając jednocześnie łączną wartość majątku wspólnego uczestników na kwotę 282.124,22 zł oraz dokonał podziału majątku wspólnego w ten sposób, że na wyłączną własność wnioskodawczyni przyznał samochód osobowy m-ki (...) oraz środki zgromadzone w Banku (...) SA o łącznej wartości 15.466,83 zł, zaś na wyłączną własność uczestnika przyznał nieruchomości położoną w J., ruchomości / oczywiście poza tymi, które zostały wyłączone z majątku wspólnego / oraz środki pieniężne zgromadzone na obu kontach w (...) Bank (...) S.A. Banku- o łącznej wartości 266.657,39 zł. Z uwagi na okoliczności wskazane już wyżej Sąd Okręgowy ustalił, że wnioskodawczyni poczyniła nakłady z majątku wspólnego na majątek odrębny w wysokości 15.400 zł, zaś uczestnik poczynił nakłady z majątku osobistego na majątek wspólny w wysokości 9.546, 29 zł / została tu uwzględniona darowizna od siostry w kwocie 2.000 zł /. Ponadto Sąd odwoławczy ustalił, że tytułem spłaty wspólnego kredytu hipotecznego uczestnik poniósł wydatki po ustaniu małżeństwa w łącznej kwocie 110.372,21 zł / uwzględniając w tych wydatkach kwotę 2.120,80 zł zgłoszoną w apelacji. Jednocześnie Sąd Okręgowy obniżył należną wnioskodawczyni od uczestnika spłatę do kwoty 57.936,03 zł / cała wartość majątku wynosiła 282.124,22 zł, udział każdego z małżonków to 141.062,11 zł, wnioskodawczyni z tytułu podziału otrzymała składniki majątkowe o łącznej wartości 15.466,83 zł, czyli do spłaty przez uczestnika pozostawała na jej rzecz kwota 125.595,27 zł, od tej kwoty została odjęta 1/2 nakładów poczynionych przez wnioskodawczynię i uczestnika, a także połowa wydatków jakie uczestnik poczynił tytułem spłaty wspólnego kredytu- wynosząca łącznie 67.659,25 zł /.

Jeśli chodzi o pozostałą część apelacji, to w ocenie Sądu Okręgowego nie jest ona słuszna. Główny zarzut uczestnika dotyczył kwoty 135.000 zł, która to suma, zdaniem skarżącego, powinna zostać uznana jako jego nakład z majątku odrębnego na majątek wspólny, gdyż pochodziła ona ze sprzedaży mieszkania, które stanowiło majątek osobisty J. K. (1). Uczestnik zarzucił, że gdyby małżonkowie chcieli włączyć tę kwotę do majątku wspólnego powinni w tym celu zawrzeć umowę rozszerzającą wspólność ustawową, czego nie uczynili, ponadto wskazał on, że taka umowa pod rygorem nieważności powinna zostać zawarta w formie aktu notarialnego. Co do zasady oczywiście skarżący ma rację, jednakże jak wynika to z orzecznictwa Sądu Najwyższego dopuszczalne są inne umowy, np. umowa darowizny dotycząca konkretnego, indywidualnie oznaczonego przedmiotu majątku, który z woli małżonków może wejść do określonego rodzaju majątku / patrz: wyrok SN z 25.11.2003r, II CK 273/02, Lex nr 42444 /. W okolicznościach niniejszej sprawy można- zdaniem Sądu odwoławczego- przyjąć, że do takiej umowy darowizny odnośnie tej kwoty między małżonkami doszło. Należy bowiem mieć na uwadze, że suma ta została wpłacona na wspólne konto

małżonków, na mocy ich porozumienia została ona zużyta na budowę wspólnego domu, ponadto oboje małżonkowie w oświadczeniach majątkowych radnych powiatu zgodnie podali, że kwota 135.000 zł należy do ich małżeńskiej wspólności ustawowej / k. 651 i 834- verte /. Oczywiście należy przyznać rację uczestnikowi, że oświadczenie majątkowe nie może być potraktowane stricte jako oświadczenie woli. Jednakże okoliczność ta może wskazywać pośrednio jak tę sumę pieniędzy traktowali ówcześni małżonkowie. Ponadto również inne okoliczności ustalone przez Sąd Rejonowy mogą świadczyć o tym, że wolą uczestnika było jednak dokonanie przesunięcia tejże kwoty do majątku wspólnego. Mianowicie z ustaleń tych wynika, że mieszkanie spółdzielcze, które zakupił uczestnik, gdy był jeszcze stanu wolnego, było sfinansowane częściowo przez rodziców wnioskodawczyni / przeznaczyli oni na ten cel kwotę 10.000 zł, gdy cena całego mieszkania wynosiła 14.000 zł k. 95 /, ponadto choć formalnie uczestnicy nie byli jeszcze wówczas małżeństwem, to mieszkanie to zostało kupione na krótko przed zawarciem małżeństwa, z myślą o tym, by oboje oni mieli gdzie mieszkać i tak też w rzeczywistości się stało, lokal ten stanowił ich wspólne centrum życiowe aż do 1998r, kiedy to małżonkowie razem z tego mieszkania się wyprowadzili i zamieszkali w lokalu należącym do matki E. W.. Wszystkie te fakty- zdaniem Sądu Okręgowego- świadczą o tym, że do takiej umowy de facto doszło, jednakże nawet jeśli przyjąć za prawdziwe twierdzenia uczestnika, że nigdy nie miał on zamiaru przekazywać tej kwoty drogą darowizny do majątku wspólnego, to z powodu okoliczności wymienionych wyżej domaganie się rozliczenia tejże kwoty jako nakładu z majątku odrębnego na majątek wspólny należałoby uznać za niezgodne z zasadami współżycia społecznego- art. 5 kc. Jak to już wyżej wskazano rodzice wnioskodawczyni finansowo również przyczynili się do zakupu mieszkania we W., a ponadto mieszkanie to było kupowane z myślą o obojgu uczestników, którzy już wówczas byli parą i stanowiło ono ich wspólne centrum życiowe, jedynie formalnie stanowiło ono własność J. K. (1).

Kolejny zarzut uczestnika dotyczył nierozliczenia przez Sąd I instancji nakładów jakie poniósł on z majątku osobistego na majątek wspólny w postaci kosztów utrzymania rzeczy wspólnych, tj. nieruchomości, samochodu i przyczepy. Trzeba jednak zauważyć, że uczestnicy poprzez fakty dokonane doprowadzili jednak de facto do podziału do korzystania z tych składników w ten sposób, że to uczestnik był osobą, która z tych rzeczy korzystała wyłącznie, z pominięciem wnioskodawczyni. W takiej sytuacji dochodzenie od E. W. zwrotu nakładów, których znaczna część dotyczy zwykłych kosztów eksploatacyjnych / np. opłaty za media czy koszt ubezpieczenia i przeglądów technicznych pojazdów / jest nieuprawnione, gdyż jak to wyżej wskazano to tylko uczestnik z tych składników majątkowych korzystał. Nakłady te więc nie powinny- w ocenie Sądu Okręgowego- obciążać wnioskodawczyni / patrz: uchwała SN z dnia 8.01.1980r, III CZP 80/79, LexisNexis nr 296476 /.

Za niezasadne należało również uznać żądanie J. K. (1) dotyczące zasądzenia odsetek od spłaconego przez niego wspólnego kredytu hipotecznego od poszczególnych dat, w których wpłaty te były dokonywane. Należy bowiem zauważyć, że uczestnik dokonując tych wpłat nie wzywał wnioskodawczyni o ich zwrotu, uczynił to dopiero w poszczególnych pismach procesowych składanych do akt w trakcie toczącego się postępowania, tak więc ewentualne odsetki powinny być należne dopiero od dat doręczenia wnioskodawczyni tychże pism. W okolicznościach niniejszej sprawy jednak zasadnym jest zasądzenie tychże odsetek jedynie na przyszłość / jak uczynił to Sąd Rejonowy /, gdyż jak wynika z uzasadnienia postanowienia przeliczając poszczególne raty wpłacane przez uczestnika w euro Sąd Rejonowy zastosował aktualny kurs tej waluty obowiązujący w chwili wydawania orzeczenia, a nie takie kursy jakie obowiązywały w chwili dokonywania poszczególnych rat. Skoro więc ostateczna kwota z tego tytułu została obliczona zgodnie z wartością euro obowiązującą w chwili wydania postanowienia, niezasadnym byłoby zasądzanie odsetek za okres przeszły. Również Sąd Okręgowy nie mógł wziąć pod rozszerzonego żądania uczestnika w tym przedmiocie zgłoszonego ustnie na rozprawie apelacyjnej w dniu 29 września 2016r. Podstawą do rozliczenia długów spłaconych przez jednego małżonka po ustaniu wspólności majątkowej a przed dokonaniem podziału majątku wspólnego jest art. 207 kc w zw. z art. 618 § 3 kpc w zw. z art. 688 i art. 567 § 3 kpc. Jest to więc de facto osobny spór, który jedynie z mocy art. 618 § 3 kpc rozstrzyga się w sprawie o podział majątku wspólnego. W tym zakresie Sąd jest związany zgłoszonym żądaniem i może w tym zakresie orzekać jedynie, gdy takie żądanie zostanie zgłoszone / nie może tego uczynić z urzędu /. Zgodnie z art. 193 § 2¹ kpc w zw. z art. 391 § 1 kpc i art. 383 kpc w zw. z art. 13 § 2 kpc jeśli uczestnik chciał rozszerzyć żądanie dotyczące rozliczenia spłaty długu powinien to uczynić jedynie w piśmie procesowym, a nie ustnie na rozprawie. Skoro tego nie uczynił, będąc reprezentowanym przez profesjonalnego pełnomocnika, to nie można przyjąć, by żądanie w tym zakresie zostało prawidłowo zgłoszone.

Zdaniem Sądu Okręgowego nieporozumieniem jest również domaganie się przez uczestnika w apelacji, by przeprowadzić dowód z informacji Banku (...) celem ustalenia wysokości lokaty bankowej na dzień ustania małżeńskiej wspólności ustawowej. Na rozprawie w dniu 24 lutego 2016r / k. 1226 / Sąd Rejonowy wobec zaistniałej pomyłki proponował, że może zwrócić się do wskazanego wyżej Banku celem uzyskania informacji jaka była wysokość środków zgromadzonych na przedmiotowym rachunku w chwili ustania małżeńskiej wspólności ustawowej, wówczas oboje uczestnicy w obecności ich pełnomocników stwierdzili, że nie wnoszą o to i zgadzają się by do podziału majątku przyjąć taką sumę pieniędzy jaka wynikała z pisma Banku z dnia 20 stycznia 2016r / k. 1158 /. W takiej sytuacji zgłaszanie wniosków dowodowych na tę okoliczność dopiero w apelacji należało uznać za spóźnione- art. 381 kpc w zw. z art. 13 § 2 kpc.

Reasumując mając na uwadze powyższe okoliczności apelacja uczestnika w pozostałym zakresie jako nieuzasadniona podlega oddaleniu na podstawie art. 385 kpc w zw. z art. 13 § 2 kpc.

Orzeczenie o kosztach postępowania apelacyjnego wydano w oparciu o przepis art. 520 § 1 kpc uznając, iż w sprawie o podział majątku wspólnego uczestnicy są zainteresowani w równym stopniu.

(...)